

Tư tưởng Hồ Chí Minh về phẩm chất nhà báo cách mạng và ý nghĩa trong xây dựng nhà báo văn hóa hiện nay

TS. NGUYỄN THỊ MINH THÙY

Học viện Báo chí và Tuyên truyền; Email: nguyenminhthuy1181@gmail.com

Nhận ngày 19 tháng 2 năm 2024; chấp nhận đăng tháng 4 năm 2024.

Tóm tắt: Sinh thời, Hồ Chí Minh luôn coi báo chí là một mặt trận chiến đấu của cách mạng, vì vậy, Người cho rằng, người cán bộ báo chí cũng là chiến sĩ cách mạng, cây bút, trang giấy là vũ khí sắc bén của họ. Hồ Chí Minh đưa ra quan điểm: □Đối với những người viết báo chúng ta, cái bút là vũ khí sắc bén, bài báo là tờ hịch cách mạng để động viên quần chúng đoàn kết đấu tranh, chống chủ nghĩa thực dân cũ và mới, chống chủ nghĩa đế quốc, đứng đầu là đế quốc Mỹ, vì độc lập dân tộc, tiến bộ xã hội và hòa bình thế giới⁽¹⁾. Để thực hiện nhiệm vụ ấy, nhà báo phải là người chiến sĩ cách mạng. Điều đó có nghĩa là nhiệm vụ báo chí đòi hỏi nhà báo phải có đủ phẩm chất của người cán bộ cách mạng, không ngại gian khổ, hy sinh, hết lòng, hết sức phục vụ Tổ quốc, phục vụ Nhân dân.

Từ khóa: Tư tưởng Hồ Chí Minh, phẩm chất nhà báo cách mạng, nhà báo văn hóa.

Abstract: During his lifetime, Ho Chi Minh always regarded the press as a frontline of the revolutionary struggle. Therefore, he believed that journalists were revolutionary soldiers, and their pens and papers were their sharp weapons. Ho Chi Minh emphasized: "For those of us who write newspapers, the pen is a sharp weapon, and the article is a revolutionary leaflet to inspire the masses to unite in the struggle against both old and new colonialism, imperialism (especially the American imperial) to fight for national independence, social progress, and world peace". To fulfill this mission, journalists must be revolutionary soldiers. This requires journalists to possess the qualities of revolutionary cadres, not fearing hardship or sacrifice, dedicating themselves wholeheartedly to serving the Fatherland and the people.

Keywords: Ho Chi Minh's thoughts, qualities of revolutionary journalists, cultural journalists.

1. Tư tưởng Hồ Chí Minh về phẩm chất nhà báo cách mạng

Một là, nhà báo phải có lập trường chính trị vững chắc, tuyệt đối trung thành với lý tưởng của Đảng, của Nhân dân.

Để giữ vững được tính chiến đấu của báo chí, yêu cầu đầu tiên đối với nhà báo là phải rèn luyện cho mình một lập trường chính trị vững chắc. Trong bài nói chuyện tại Đại hội lần thứ hai của Hội nhà báo Việt Nam, Chủ tịch Hồ Chí

Minh đã ân cần nhắc nhở: □Trong các đồng chí cũng còn có người hoặc ít hoặc nhiều chưa thoát khỏi ảnh hưởng tư sản và tiểu tư sản, cho nên năm vấn đề chính trị không được chắc chắn⁽²⁾. Từ đó, Người căn dặn: □Chính vì thế cho nên, tất cả những người làm báo (người viết, người in, người sửa bài, người phát hành, v.v..) phải có lập trường chính trị vững chắc. Chính trị phải làm chủ. Đường lối chính trị đúng thì những việc khác mới đúng được⁽³⁾.

Nhà báo cần phải thấm nhuần và xác định rõ đối tượng phục vụ và nhiệm vụ của hoạt động báo chí nói chung, mỗi bài báo nói riêng là: "Để phục vụ nhân dân, để tuyên truyền giải thích đường lối, chính sách của Đảng và Chính phủ, cho nên phải có tính chất quần chúng và tinh thần chiến đấu"⁽⁴⁾. Cũng theo Người, nhà báo phải xác định thật rõ ràng đường lối chiến lược của Đảng ta lúc bấy giờ là "Xây dựng chủ nghĩa xã hội, đấu tranh thực hiện thống nhất nước nhà, giữ gìn hòa bình thế giới; phải cố gắng học tập chính trị, nâng cao tư tưởng, đứng vững trên lập trường giai cấp vô sản"⁽⁵⁾.

Hoạt động báo chí là một hoạt động chính trị - xã hội, do đó, nhiệm vụ của báo chí là phục vụ cách mạng, phục vụ nhân dân và theo đó, nhà báo là người chiến sĩ. Vì vậy, lập trường chính trị vững chắc là tiêu chuẩn, là yêu cầu đầu tiên đặt ra cho nhà báo. Chỉ khi nào nhà báo có được lập trường chính trị đúng đắn, vững vàng thì cuộc đấu tranh trên mặt trận tư tưởng - báo chí mới đạt hiệu quả cao, mới có tính định hướng tư tưởng và hướng dẫn dư luận xã hội. Nhà báo có được lập trường chính trị vững vàng sẽ có đủ dũng khí, không sợ khó khăn gian khổ, không để ngòi bút lệ thuộc vào tiền tài danh vọng, không bẻ cong ngòi bút của mình mà thực sự làm tròn vai trò chiến sĩ cách mạng về vang.

Theo Hồ Chí Minh, để hoàn thành nhiệm vụ cách mạng của mình, nhà báo không chỉ có lập trường chính trị đúng đắn, mà còn phải *tuyệt đối trung thành với lý tưởng của Đảng, của Nhân dân*. Trung thành với mục tiêu, lý tưởng của Đảng và Nhân dân được coi là phẩm chất cao quý nhất của nhà báo cách mạng. Lòng trung thành hướng mọi hoạt động của nhà báo tới mục tiêu đấu tranh đảm bảo lợi ích thuộc về Đảng và Nhân dân. Để có được lòng trung thành với lý tưởng của Đảng, với Nhân dân, đòi hỏi nhà báo phải không ngừng học tập, rèn

luyện nhằm nâng cao trình độ chính trị, chuyên môn nghiệp vụ, trau dồi các phẩm chất đạo đức cách mạng để có điều kiện làm việc một cách tốt nhất và mới hoàn thành nhiệm vụ cách mạng trước Đảng và Nhân dân.

Với những quan điểm sâu sắc trên, Hồ Chí Minh đã góp phần định hướng tư tưởng, chính trị cho những nhà báo chân chính nhận thức rõ hơn về nghĩa vụ và trách nhiệm của mình trong quá trình thực hiện sự nghiệp cách mạng vĩ đại của dân tộc.

Hai là, nhà báo phải có đạo đức cách mạng, có trách nhiệm với nghề; trung thực, khách quan, không ba hoa; cẩn trọng trong từng trang viết.

Theo Hồ Chí Minh, đạo đức cách mạng là phẩm chất quan trọng hàng đầu của người cán bộ cách mạng nói chung và với các nhà báo cách mạng nói riêng. Khi nói về tầm quan trọng của đạo đức cách mạng, Hồ Chí Minh viết: "Cũng như sông thì có nguồn mới có nước, không có nguồn thì sông cạn. Cây phải có gốc, không có gốc thì cây héo. Người cách mạng phải có đạo đức, không có đạo đức thì dù tài giỏi mấy cũng không lãnh đạo được nhân dân"⁽⁶⁾. Hồ Chí Minh tiếp tục nhấn mạnh yêu cầu về mặt đạo đức đối với nhà báo tại *Đại hội lần thứ III của Hội Nhà báo Việt Nam* tháng 9/1962: "Cán bộ báo chí cũng là chiến sĩ cách mạng... Để làm tròn nhiệm vụ về vang của mình, cán bộ báo chí cần phải tu dưỡng đạo đức cách mạng"⁽⁷⁾. Hồ Chí Minh cho rằng, đạo đức nhà báo biểu hiện ở ngòi bút của nhà báo phải biết bảo vệ cái đúng, đấu tranh chống cái sai, cái xấu. Điều đó phản ánh phẩm chất đạo đức của người làm báo cách mạng.

Từ rất sớm, Hồ Chí Minh đã tự rèn luyện trở thành người làm báo để phục vụ sự nghiệp cách mạng và Người đã để lại nhiều tác phẩm báo chí cách mạng có giá trị sâu sắc. Các bài báo của Người phản ánh một cách chân thực tội ác

của chủ nghĩa thực dân, đồng thời kêu gọi Nhân dân vùng lên đấu tranh giải phóng dân tộc. Chính vì vậy, theo Hồ Chí Minh, tính chân thực cũng là một trong những đặc trưng cơ bản của báo chí. Người luôn căn dặn các nhà báo phải luôn trung thực, coi đó là một tiêu chuẩn đạo đức của nhà báo cách mạng. Người nhắc: □Không biết rõ, hiểu rõ, chớ nói, chớ viết. Khi không có gì cần nói, không có gì cần viết, chớ nói, chớ viết cần⁽⁸⁾ và □chưa điều tra, chưa nghiên cứu, chưa biết rõ, chớ nói, chớ viết⁽⁹⁾; □Viết giản dị thôi, và phải đúng sự thật. Không được bịa ra⁽¹⁰⁾; □Không nên chỉ viết cái tốt và giấu đi cái xấu. Nhưng phê bình phải đúng đắn. Nêu cái hay, cái tốt thì phải có chừng mực, chớ phóng đại... Phê bình thì phải phê bình một cách thật thà, chân thành, đúng đắn⁽¹¹⁾. Hồ Chí Minh yêu cầu đối với các nhà báo khi khen hay chê thì cũng phải có động cơ trong sáng; không viết báo vì mục đích cá nhân, ích kỷ, vụ lợi, đồng thời, qua các bài viết, nhà báo phải phản ánh đúng tâm tư, nguyện vọng của Nhân dân và để Nhân dân có niềm tin vào sự lãnh đạo đúng đắn của Đảng trong sự nghiệp giải phóng dân tộc và xây dựng xã hội mới.

Bên cạnh việc định hướng, đưa ra những chỉ dẫn cho các nhà báo trong làm báo, Hồ Chí Minh còn chỉ ra một trong những khuyết điểm của báo chí có thể mắc phải, đó là: □Đôi khi đăng tin vẹt. Hay dùng chữ Tàu quá, và nhiều khi dùng không đúng. Hoặc là in nhem nhuốc, luộm thuộm, hoặc là vì □mỹ thuật□mà cắt một bài ra hai ba đoạn, khó đọc⁽¹²⁾. Việc chỉ ra những khuyết điểm trên, Hồ Chí Minh muốn nhắc nhở các nhà báo cần cẩn trọng trong từng trang viết, cần phải khắc phục những khuyết điểm mà mình đang mắc phải. Có rèn luyện tốt mới có được những tác phẩm hay, xứng đáng với sự mong muốn của Nhân dân.

Về chống thói ba hoa của người làm báo, ngay từ tháng 10/1947, trong tác phẩm □Sửa

đổi lối làm việc□, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã dành cả một chương □Chống thói ba hoa□để nói về đạo đức của cán bộ đảng viên, có liên quan đến đạo đức nhà báo. Chủ tịch Hồ Chí Minh đã chỉ ra 8 biểu hiện của thói ba hoa, đồng thời Người cũng đưa ra 5 cách để chữa □thói ba hoa□là: □1. Phải học cách nói của quần chúng. Chớ nói như cách giảng sách. 2. Phải luôn luôn dùng những lời lẽ, những thí dụ giản đơn, thiết thực và dễ hiểu. 3. Khi nói, khi viết phải luôn luôn làm thế nào cho ai cũng hiểu được. Làm sao cho quần chúng đều hiểu, đều tin, đều quyết tâm theo lời kêu gọi của mình. Bao giờ cũng phải tự hỏi: Ta viết cho ai xem? Nói cho ai nghe? 4. Chưa điều tra, chưa nghiên cứu, chưa biết rõ, chớ nói, chớ viết. 5. Trước khi nói, phải nghĩ cho chín, phải sắp đặt cẩn thận□ □⁽¹³⁾. Năm cách để chữa thói ba hoa này cũng là cách thức đề từ đó nhà báo viết được những bài báo hợp lòng dân, thể hiện trách nhiệm của người cầm bút trước Đảng, trước Nhân dân. Tóm lại, để làm tròn nhiệm vụ tuyên truyền, tổ chức, hướng dẫn thì nhà báo cần phải gần gũi với Nhân dân, đi sâu vào công việc của Nhân dân, gắn bó mật thiết với Nhân dân, cùng đồng cam cộng khổ với Nhân dân.

Ngay chính bản thân Hồ Chí Minh, từ những bài báo đầu tiên cho đến những bài báo cuối cùng tất cả đều luôn ngắn gọn, rõ ràng, khúc chiết, nhất quán, trung thực, khách quan, cẩn trọng với những yêu cầu do Người đưa ra. Dù dưới nhiều bài báo Người không ký tên hoặc ký các bút danh khác nhau nhưng chúng ta cũng có thể nhận ra văn phong của Người bởi những chuẩn mực ít ai đạt được: nội dung sâu sắc, phong phú; hành văn cụ thể, thiết thực, tính chiến đấu sắc bén. Đó là tấm gương đạo đức nhà báo cao đẹp, sống động nhất để các thế hệ nhà báo Việt Nam có thể học tập, noi theo.

Ba là, nhà báo phải luôn gần bó, gần gũi với Nhân dân, khiêm tốn học hỏi Nhân dân.

Trong xây dựng chế độ xã hội mới, Hồ Chí Minh luôn nhấn mạnh: “Chế độ ta là chế độ dân chủ. Tức là nhân dân làm chủ. Tức là cán bộ và nhân viên từ cấp trên đến cấp dưới đều là đầy tớ của nhân dân, đều phải một lòng một dạ phục vụ nhân dân”⁽¹⁴⁾. Nhân dân là người làm chủ, cán bộ từ trung ương đến địa phương đều là công bộc của Nhân dân. Người làm báo là cán bộ làm công tác tư tưởng - văn hóa, cũng là công bộc của Nhân dân, cho nên cũng phải hết lòng, hết sức phục vụ cách mạng, phục vụ Nhân dân. Hồ Chí Minh chỉ rõ: “Nhiệm vụ của báo chí là phục vụ nhân dân, phục vụ cách mạng”⁽¹⁵⁾, “Đó là nhiệm vụ của toàn Đảng, toàn dân ta, cũng là nhiệm vụ của báo chí ta”⁽¹⁶⁾.

Để có thể thực hiện tốt nhiệm vụ phục vụ Nhân dân, nhà báo cần phải gần bó, gần gũi với Nhân dân để hiểu tâm tư, nguyện vọng của Nhân dân. Hồ Chí Minh quan niệm gần gũi với Nhân dân, trước hết phải đi sâu, đi sát vào thực tiễn cuộc sống của Nhân dân. Phải từ trong quần chúng ra, về sâu trong quần chúng, chứ “cứ ngồi trong phòng giấy mà viết thì không thể viết thiết thực”⁽¹⁷⁾, “không ăn thua, không thấm thía, không ích lợi gì cả”⁽¹⁸⁾. Theo Hồ Chí Minh, báo chí muốn gần dân thì phải viết ngắn gọn, dễ hiểu và thiết thực, phù hợp với trình độ hiểu biết của Nhân dân. Bởi vì, “Đối tượng của tờ báo là đại đa số dân chúng. Một tờ báo không được đại đa số dân chúng ham chuộng, thì không xứng đáng là một tờ báo”⁽¹⁹⁾.

Cũng theo Hồ Chí Minh, nhà báo cách mạng còn cần phải khiêm tốn học hỏi quần chúng nhân dân. Quan điểm này của Người thể hiện yêu cầu đối với nhà báo cần có thái độ cầu thị, biết lắng nghe sự góp ý, đóng góp của Nhân dân. Hồ Chí Minh luôn cho rằng Nhân dân biết nhiều điều mà ta không biết. Người nhắc nhở: “Ngành, giới nào cũng phải làm công tác tuyên truyền giới thiệu. Và các chú nhớ ở trang đầu mỗi cuốn sách đều phải ghi một câu: Hoan

ghênh bạn đọc phê bình. Từ nay trở đi trên sách hay trên báo, các chú nên luôn luôn có câu đó. Bác biết các chú văn hay chữ tốt, nhưng dù sao, nhân dân trăm tai nghìn mắt vẫn có nhiều ý kiến thông minh có thể giúp cho các chú tiến bộ hơn. Không riêng gì viết sách viết báo, mà công tác gì muốn làm tốt đều phải coi trọng ý kiến của nhân dân”⁽²⁰⁾. Hồ Chí Minh hướng dẫn những người làm báo phải học cách nói của Nhân dân, theo Người: “Nhân dân ta có truyền thống kể chuyện ngắn gọn mà lại có duyên. Các chú phải học cách kể chuyện của nhân dân...”⁽²¹⁾. Gần gũi với Nhân dân, học hỏi từ Nhân dân sẽ giúp nhà báo cách mạng có được những tác phẩm chân thực, dễ hiểu, đồng cảm và có sức sống bền vững trong lòng nhân dân.

Bốn là, nhà báo phải không ngừng học tập nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ.

Hồ Chí Minh đưa ra quan điểm cho rằng, nhà báo cũng phải là chiến sĩ cách mạng trên mặt trận văn hóa, tư tưởng, do đó, nhà báo cần phải “nâng cao trình độ văn hoá, phải đi sâu vào nghiệp vụ của mình”⁽²²⁾, “cố gắng trau dồi tư tưởng, nghiệp vụ và văn hóa; chú trọng học tập chính trị để nắm vững chủ trương, chính sách của Đảng và Chính phủ; đi sâu vào thực tế, đi sâu vào quần chúng lao động”⁽²³⁾. Có học tập, nâng cao trình độ, nhà báo mới làm tròn nhiệm vụ vẻ vang của mình.

Nhà báo phải có ý thức nâng cao trình độ chuyên môn nghiệp vụ, bởi nếu không, sẽ không thể có trình độ chuyên môn vững vàng, mà không có chuyên môn vững vàng thì không thể hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao. Hồ Chí Minh nêu quan điểm: “Muốn tiến bộ, muốn viết hay thì phải cố gắng học hỏi, ra công rèn luyện”⁽²⁴⁾; “Một người phải biết học nhiều người. Hơn nữa, cần làm cho món ăn tinh thần được phong phú, không nên bắt mọi người chỉ được ăn một món thôi. Cũng như vào vườn hoa, cần cho mọi người được thấy nhiều loại

hoa đẹp⁽²⁵⁾.

Nhà báo là người giúp cho dân chúng [mở mắt, mở tai], nghĩa là thức tỉnh dân chúng, nâng cao trình độ hiểu biết của dân chúng cho nên bản thân nhà báo phải có vốn tri thức nhất định. Chính vì vậy, Hồ Chí Minh luôn kêu gọi mọi người thi đua học tập, coi học tập là nhiệm vụ. Nâng cao đạo đức nhà báo thường xuyên, suốt đời, [còn sống thì còn phải học]. Trong học tập, Người đặc biệt chú trọng đến động cơ, thái độ học tập: [Muốn học tập có kết quả tốt thì phải có thái độ đúng và phương pháp đúng⁽²⁶⁾]. Có nghĩa là, cần phải có động cơ học tập đúng để xác định rõ và đúng xu hướng nghề nghiệp chân chính của mình lựa chọn trước hết là vì mục tiêu, lý tưởng cao cả của Đảng, của cách mạng, vì Tổ quốc, vì Nhân dân và đồng thời vì sự tiến bộ của chính bản thân mình. Người cho rằng: [Học để làm việc, làm người, làm cán bộ, học để phụng sự đoàn thể, phụng sự giai cấp và nhân dân, phụng sự Tổ quốc và nhân loại⁽²⁷⁾; [học để làm việc], chứ không phải học để [làm quan cách mạng]. Cũng theo Người, [tất cả những động cơ học tập không đúng đắn đều phải tẩy trừ cho sạch⁽²⁸⁾]. Hồ Chí Minh chỉ cho những nhà báo biết rằng phải học ở mọi nơi, mọi lúc [học trong xã hội, học nơi công tác thực tế, học ở quần chúng⁽²⁹⁾]. Nhưng theo Người, học thế vẫn chưa đủ, còn phải học kinh nghiệm của nước ngoài, xem báo nước ngoài mà muốn như thế thì phải biết ít nhất một thứ tiếng nước ngoài. Để học tập được nhà báo phải có ý chí tự lực, tự cường.

2. Ý nghĩa quan điểm Hồ Chí Minh trong xây dựng nhà báo văn hóa hiện nay

Trong sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa, hội nhập quốc tế hiện nay, báo chí cách mạng ngày càng có vai trò hết sức quan trọng. Và điều đó đòi hỏi nhân cách người làm báo phải ngang tầm, mới đủ sức hoàn thành trọng trách của mình trước Đảng, trước Nhân dân.

Các nhà báo phải không ngừng rèn luyện đạo đức, nâng cao trình độ chuyên môn nghiệp vụ để thực hiện chức năng, nhiệm vụ tuyên truyền chủ trương, đường lối, đưa Nghị quyết của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước vào cuộc sống; đồng thời, thực hiện tốt các nhiệm vụ chính trị - xã hội khác... Tuy nhiên, thực tế hiện nay vẫn còn có một số cơ quan báo chí có biểu hiện coi nhẹ chức năng chính trị, xa rời tôn chỉ, mục đích, đăng những thông tin sai sự thật, gây hoang mang dư luận, ít nhiều tác động, làm giảm lòng tin của Nhân dân đối với sự nghiệp của đất nước. Bên cạnh đó, cũng có không ít nhà báo còn thiếu sự rèn luyện tu dưỡng đạo đức, đặt lợi ích cá nhân lên trên hết, bất chấp mọi quy định của nghề cũng như quy định của pháp luật để trục lợi... Trước những biểu hiện đó, cần thiết phải có những biện pháp tích cực hơn nữa để răn đe, ngăn chặn những tiêu cực xuất hiện trong cơ quan báo chí, để làm sao tiếng nói của nhà báo phải thực sự là vũ khí [phò chính trừ tà]. Thực tiễn đó đặt ra yêu cầu cản trở lại với những chỉ dẫn của Chủ tịch Hồ Chí Minh về phẩm chất nhà báo cách mạng, để thấy những quan điểm của Người vẫn luôn có giá trị sâu sắc đối với các thế hệ người làm báo Việt Nam hiện nay, nhắc nhở đội ngũ nhà báo cách mạng phải không ngừng nỗ lực trau dồi kiến thức, rèn luyện bản lĩnh chính trị vững vàng, kiên định con đường, mục tiêu cách mạng mà Đảng và Nhân dân ta đã lựa chọn.

Xây dựng nhà báo văn hóa nghĩa là cần phải đào tạo nên những người làm báo vừa có đạo đức, vừa có trình độ chuyên môn tốt để phục vụ sự nghiệp cách mạng hiện nay. Xây dựng nhà báo văn hóa cùng với xây dựng các cơ quan báo chí văn hóa nhằm hiện thực hóa mục tiêu [Xây dựng nền báo chí, truyền thông chuyên nghiệp, nhân văn và hiện đại] theo nghị quyết của Đảng trong Văn kiện Đại hội XIII nêu và triển khai chỉ đạo của Tổng bí thư

Nguyễn Phú Trọng tại Hội nghị Văn hóa toàn quốc năm 2021.

Để xây dựng nhà báo văn hóa đáp ứng yêu cầu thực tiễn đang đặt ra hiện nay, *một là*, cần phải thường xuyên tăng cường công tác giáo dục chính trị, tư tưởng, đạo đức cho các nhà báo. Các nhà báo phải thực hiện nghiêm chỉnh chủ trương, đường lối, quan điểm của Đảng, chính sách, luật pháp của Nhà nước. Nghiên cứu và nắm chắc luật Báo chí, 10 quy định đạo đức nghề nghiệp của người làm báo. Việc rèn luyện nghề nghiệp và đạo đức đối với mỗi người trong đó có nhà báo là một quá trình liên tục, không ngừng nghỉ. Chính vì vậy, tâm thế của người làm báo là vừa làm nghề vừa học, không ngừng tu dưỡng, rèn luyện đạo đức, lối sống bản thân để luôn giữ *□*mắt sáng, lòng trong, bút sắc*□* và tạo nên những tác phẩm báo chí thật sự có giá trị, mang hàm lượng văn hóa cao phục vụ bạn đọc. *Mắt sáng* giúp nhà báo có cách nhìn, đánh giá đúng bản chất của sự vật, hiện tượng, lựa chọn chính xác vấn đề đem lại lợi ích cho nhân dân, cho đất nước để thông tin, phản ánh. *Lòng trong* là phải có đạo đức trong sáng, sống ngay thẳng, hành nghề trung thực, công tâm và tự mình rèn luyện đạo đức, vượt qua được những cám dỗ tầm thường. *Bút sắc* là phải có năng lực chuyên môn sâu để sáng tạo nên các tác phẩm báo chí có chất lượng, góp phần lan tỏa những giá trị tích cực trong xã hội. Nhà báo có bản lĩnh, dũng cảm, tinh táo, tâm huyết, say mê, sự nhạy bén, dám có mặt ở những lĩnh vực nóng bỏng của cuộc sống để khám phá sự thật, chuyển tải kịp thời, có định hướng cho công chúng.

Hai là, trong bối cảnh mới hiện nay, nhà báo còn cần phải có tư duy đổi mới, phương pháp hoạt động sáng tạo, trang bị cho mình kiến thức, kỹ năng, công nghệ tác nghiệp báo chí đa phương tiện, vừa chuyên sâu, vừa đa năng, tạo ra nhiều hơn những tác phẩm có chất lượng,

hấp dẫn, định hướng dư luận đúng đắn, kịp thời. Có thể khẳng định, những phẩm chất trên chính là những phẩm chính thể hiện rõ nét tính văn hóa của nhà báo hiện nay.

Để có những nhà báo thực sự là những chiến sĩ xung phong trên mặt trận văn hóa tư tưởng, các cơ quan báo chí bên cạnh việc tăng cường công tác quản lý đối với đội ngũ phóng viên của mình, đồng thời cần xây dựng môi trường văn hóa cho nhà báo làm việc. Môi trường văn hóa có vai trò quan trọng không chỉ đối với mỗi cơ quan báo chí mà còn thể hiện sự văn minh, tiến bộ của đất nước. Chính vì thế, từ cá nhân cho đến tập thể, nếu cùng đồng lòng thực hiện tốt phong trào xây dựng môi trường văn hóa sẽ góp phần tạo nên một môi trường làm việc lành mạnh, đóng góp tích cực cho sự nghiệp báo chí nước nhà, cũng là góp phần giúp các nhà báo có những tác phẩm báo chí có tính văn hóa cao.

Xây dựng người làm báo văn hóa, cơ quan báo chí văn hóa đang là nhiệm vụ rất thiết thực và ý nghĩa để các nhà báo hiện nay thực hiện tốt vai trò, sứ mệnh của báo chí cách mạng trong gìn giữ, xây dựng và phát triển đất nước Việt Nam, khơi dậy mạnh mẽ tinh thần yêu nước, ý chí tự cường dân tộc và khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc theo lời của Chủ tịch Hồ Chí Minh đã từng căn dặn./

(1) Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Nxb. CTQG, H., T.14, tr.540.

(2), (3), (4), (5), (22) Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, *Sđd*, T.12, tr.164, 166, 167, 167, 167.

(6), (8), (9), (18) Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, *Sđd*, T.5, tr.292, 342, 346, 287.

(7), (14), (15), (16), (23), (24) Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, *Sđd*, T.13, tr.466, 10, 463, 464, 466, 465.

(10), (20), (21), (25), (26) Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, *Sđd*, T.15, tr. 673, 667-668, 667, 665, 116.

(11) Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, *Sđd*, T.8, tr.206.

(12), (13), (17), (19), (27), (29) Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, *Sđd*, T.6, tr.103, 103, 103, 102, 208, 163.

(28) Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, *Sđd*, T.11, tr.95.